

UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie
z dnia 5 maja 2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Debry PLH060003

Zgodnie z art. 28 ust.1 *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, 628 i 842) sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Zgodnie z art. 27a *ustawy o ochronie przyrody* sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Zgodnie z art. 28 ust. 5 *ustawy regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.*

Zgodnie z art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Stosownie do art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody* sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 *ustawy o ochronie przyrody*) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w

ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235 i 1238), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Debry PLH060003 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z Dyrektywy Rady w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory i uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty (OZW) w 2007 r. Decyzją nr 2008/25/WE Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG pierwszego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5403).

Obecnie status prawny obszaru określa decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty- specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Debry PLH060003 (zwanego dalej obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar Natura 2000 Debry PLH060003 został wyznaczony w celu zachowania we właściwym stanie ochrony typów siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- **9130** Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*);
- **91P0** Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*).

Kody zaczerpnięto z portalu *Eionet* http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura_2000/reference_portal, będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty- specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Debry PLH060003 został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.U.E.L92.206.7, Dz.U.U.E-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma Pracownia Ekspertyz Środowiskowych DENDRUS. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Debry PLH060003, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody,
- 4) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Jedyne zidentyfikowane na terenie obszaru Natura 2000 Debry PLH060003 zagrożenie ma charakter potencjalny, występuje w siedlisku 91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) i wynika z kierunku naturalnych zmian biocenotycznych siedliska. Ryzyko zmniejszenia lub utraty określonych cech siedliska 91P0 (kod: J03.01), spowodowane jest powolnymi procesami ewolucyjnymi, powodującymi zmianę siedliska w kierunku rozwoju buczyny. Zespół *Abietetum polonicum* nie jest w Polsce zbiorowiskiem klimaksowym, a jego obecność pomimo względnie dobrego stanu zachowania mierzonego wskaźnikami monitoringowymi jest prawdopodobnie wynikiem antropopresji polegającej na promowaniu jodły w przeszłości, zanim w granicach obecnego OZW powołano rezerwat przyrody.

Nie należy za wszelką cenę przeciwdziałać takiemu kierunkowi naturalnych zmian. Obecnie brak potrzeby działań ochrony czynnej w dobrze zachowanych płatach *Abietetum polonicum*. Najkorzystniejszym rozwiązaniem jest pozostawienie drzewostanów jodłowych (reprezentujących *Abietetum polonicum*) bez jakichkolwiek działań gospodarczych, bez celowego promowania jodły. Za takim rozwiązaniem przemawia dodatkowo fakt objęcia omawianego terenu ochroną w formie ustanowionego rezerwatu przyrody, pod nazwą Debry (zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 22 kwietnia 1983 r. /MP.Nr 16, poz. 91/).

Zagrożeniom przyporządkowano kody i opisy z Listy referencyjnej zagrożeń, presji i działań stanowiącej załącznik nr 5 obowiązującej Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000.

Nie zachodzi potrzeba ustalania działań w zakresie czynnej ochrony siedlisk. Za wystarczające działania uznaje się uzupełnienie stanu wiedzy o siedliskach (aspekt wiosenny) oraz monitoring naturalnych zmian w strukturze siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmiot ochrony, tj. żywej buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*) i wyżynnego jodłowego boru mieszanego (*Abietetum polonicum*).

Plan zadań ochronnych nie zawiera wskazań do dokumentów planistycznych zarówno lokalnych jak i regionalnych.

Sporządzenie planu ochrony dla obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

W opracowywaniu projektu planu zadań ochronnych dla w/w obszaru Natura 2000 brali udział interesariusze zaproszeni do Zespołu Lokalnej Współpracy oraz społeczeństwo.

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono dwa spotkania dyskusyjne Zespołu Lokalnej Współpracy, do którego zostali zaproszeni przedstawiciele: Gminy Adamów, Starostwa Powiatowego w Zamościu, RDLP w Lublinie, Nadleśnictwa Zwierzyniec, Zespołu Lubelskich Parków Krajobrazowych w Lublinie, a także przedstawiciele organizacji pozarządowych. Spotkania odbyły się w dniach: 25 października 2011 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Adamowie oraz 24 listopada 2011 r. w siedzibie Gminnej Biblioteki Publicznej w miejscowości Potoczek.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zgodnie z obowiązującym przepisami zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w opracowaniu projektu dokumentu, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WSTIII.6320.10.4.2011.PS z dnia 6 października 2011 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości złożenia uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu, formie i terminie składania wniosków i uwag, natomiast obwieszczeniem z dnia 8 października 2013 r. zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych, miejscu udostępnienia dokumentacji oraz formie i terminie składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235 i 1238) i w związku

z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej tj. „Dzienniku Wschodnim” w dniu 8 października 2013 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Adamów w dniach od 8 do 31 października 2013 r.

Przedstawiciele społeczeństwa nie skorzystali z możliwości wniesienia uwag lub wniosków.

W trakcie prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych, do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie wpłynęły pisma Nadleśnictwa Zwierzyniec (znak: ZG-73-1/11 z dnia 25.11.2011 r., znak: ZG-7327-12/13 z dnia 22.10.2013 r.) oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie (znak: ZO-7327-25/2013 z dnia 17.09.2013 r., znak: ZO-7327-20/11 z dnia 02.08.2013 r., znak: ZAG-7327-12/13 z dnia 22.10.2013 r.) tj. od instytucji zarządzających lasami Skarbu Państwa.

Wnioski instytucji zarządzających lasami Skarbu Państwa zostały rozpatrzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie.

Wnioski merytoryczne dot. rozbieżności informacji w zakresie powierzchni siedlisk, stanowiących przedmiot ochrony zostały uwzględnione w załączniku nr 5 do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie, w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Debry PLH060003, określającym działania ochronne w zakresie monitoringu stanu przedmiotów ochrony, realizacji celów działań ochronnych oraz w zakresie uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Wnioski dot. wstrzymania prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Debry PLH060003 ze względu na kolejne zmiany przepisów ustawy o ochronie przyrody (art.28 ust.1 pkt 3a) nie mogły być uwzględnione. Prace zostały wszczęte z dniem 6 października 2011 r. Wówczas art. 28 ust. 11 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody miał brzmienie: „3) pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w ust. 10;”. Dla rezerwatu „Debry”, którego powierzchnia jest tożsama z powierzchnią obszaru Natura 2000 opracowany projekt

planu ochrony nie został zatwierdzony. Plan ochrony rezerwatu nie obejmował również zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 określonego w art. 28 ust.10 ustawy o ochronie przyrody. Po zmianie ustawy, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. w art.28 ust.11. dodano punkt 3a w brzmieniu: „3a) pokrywającego się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu został poddany ocenie oddziaływania na środowisko;”. W wyniku kolejnej zmiany ustawy o ochronie przyrody, która weszła w życie z dniem 1 października 2012r. art. 28 ust.11 pkt 3a otrzymał brzmienie: „3a) pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10;”. „Plan Urządzenia Lasu na lata od 2004 do 2013 wg stanu na dzień 1 stycznia 2004. RDLP w Lublinie. Nadleśnictwo Zwierzyniec” nie był poddany ocenie oddziaływania na środowisko przed jego zatwierdzeniem. Ocena prowadzona była wyłącznie dla Aneksu. Obszar został wyznaczony Decyzją nr 2008/25/WE Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r., natomiast PUL Nadleśnictwa Zwierzyniec został zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 08.07.2004r. Aneks do PUL Nadleśnictwa Zwierzyniec został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 28.06.2012 roku i sporządzono go w związku z wystąpieniem dotkliwych szkód powstałych od huraganowych wiatrów i obfitych opadów śniegu, powodujących w okresie realizacji planu urządzenia lasu konieczność zwiększenia pozyskania drewna (użytków przygodnych) w celu utrzymania odpowiedniego stanu sanitarnego lasów. Nadleśnictwo Zwierzyniec nie wykazało również, że obowiązujący PUL Nadleśnictwa Zwierzyniec posiada wszystkie elementy wymienione w art.28 ust.10 ustawy (zakres merytoryczny planu zadań ochronnych dla obszaru natura 2000). Stanowisko Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie znajduje potwierdzenie w stanowisku Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska przekazanym pismem Znak: DON-WP.082.1.74.2013.AZ.2 z dnia 06 listopada 2013 r., wg którego dla projektów planów zadań ochronnych, dla których prace rozpoczęto w trakcie obowiązywania poprzednich przepisów, a nie zakończono przed dniem 1 października 2012 roku, powinny być również stosowane przepisy obowiązujące obecnie. Nadleśnictwo Zwierzyniec nie wykazało, że obowiązujący PUL Nadleśnictwa Zwierzyniec posiada wszystkie elementy wymienione w art.28 ust.10 ustawy.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.)*, uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 24 kwietnia 2014 r. znak: PN-I.0522.9.2014.GK.

Szacuje się, że koszt działań z zakresu monitoringu działań ochronnych (monitoring stanu siedlisk), stanowiących w tym przypadku równocześnie zadania z zakresu działań ochronnych (uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony) wyniesie około 30 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. Nadleśnictwo Zwierzyniec. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.